

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра
на основі здобутого освітнього ступеня бакалавра,
магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
освітня програма	«Фінансовий контроль та аудит»

Київ 2021

ВСТУП

Програму фахового вступного випробування зі спеціальності «Облік і оподаткування» освітньої програми «Фінансовий контроль та аудит» розроблено згідно з навчальним планом підготовки бакалаврів.

Метою даної програми є забезпечення вступників необхідною інформацією щодо структури і змісту вступного випробування, а також створення необхідних умов для оцінки знань, здобутих ними у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів галузі знань «Управління та адміністрування» спеціальності «Облік і оподаткування» освітньої програми «Фінансовий контроль та аудит».

Програма фахового вступного випробування містить такі розділи: «Бухгалтерський облік», «Аналіз господарської діяльності», «Аудит».

До програми додається список рекомендованих джерел та критерії оцінювання знань на фаховому вступному випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Сутність бухгалтерського обліку та його функції. Господарський облік. Мета, функції, види бухгалтерського обліку, облікові вимірники. Користувачі облікової інформації. Регулювання бухгалтерського обліку.

Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Поняття про предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати, фінансові результати, господарські процеси.

Принципи бухгалтерського обліку, їх характеристика. Загальне поняття методу бухгалтерського обліку та його складових елементів.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) як елемент методу бухгалтерського обліку. Мета складання балансу. Зміст та побудова балансу. Характеристика статей активу і пасиву балансу. Балансове рівняння. Значення балансу. Типи господарських операцій та їх вплив на статті балансу. Фінансова звітність як спосіб узагальнення даних бухгалтерського обліку. Основні форми фінансової звітності.

Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку. Поняття рахунку бухгалтерського обліку. Активні, пасивні, активно-пасивні рахунки. Подвійний запис. Кореспонденція рахунків. Порядок визначення оборотів і сальдо по рахунках. Синтетичні та аналітичні рахунки. Субрахунки. Узагальнення даних поточного обліку. Оборотно-сальдова відомість. Класифікація рахунків за економічним змістом та за призначенням і структурою. Характеристика Плану рахунків та Інструкції про його застосування. Робочий План рахунків.

Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Сутність документації як елемента методу бухгалтерського обліку. Первинні документи. Поняття та значення документообігу.

Інвентаризація, оцінка і калькуляція як елементи методу бухгалтерського обліку. Цілі, завдання, види, організація інвентаризації. Інвентаризаційні комісії. Документальне оформлення інвентаризації. Регулювання інвентаризаційних різниць. Оцінка як система вартісного виміру. Сутність калькуляції у обліку.

Бухгалтерський облік основних господарських процесів. Облік процесу придбання активів підприємства. Облік придбання необоротних активів (основних засобів і нематеріальних активів) в системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік процесу придбання виробничих запасів в системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік процесу виробництва. Визначення фактичної виробничої собівартості готової продукції. Облік випуску готової продукції. Облік процесу реалізації. Дохід від реалізації готової продукції, умови його визнання. Відображення в обліку реалізації готової продукції та фінансових результатів від реалізації. Облік доходів, витрат та фінансового результату операційної діяльності. Класифікація доходів і витрат операційної діяльності. Облік доходів операційної діяльності. Облік витрат операційної діяльності. Методика визначення фінансового результату від операційної діяльності підприємства.

Основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Обліковий цикл. Первинний, поточний та узагальнюючий облік. Облікові регістри. Хронологічний, систематичний та комбінований записи. Помилки. Облікова політика.

Розділ 2. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління. Місце і роль аналізу господарської діяльності у формуванні інформаційної системи управління. Сутність і значення аналізу господарської діяльності. Зміст аналізу господарської діяльності: предмет, мета і завдання, класифікація видів аналізу.

Методичне забезпечення аналізу господарської діяльності. Метод аналізу господарської діяльності. Загальнонаукові і специфічні теоретико-пізнавальні категорії аналізу господарської діяльності. Базові концептуальні положення аналізу господарської діяльності.

Інформаційна база та організація аналізу господарської діяльності. Економічна інформація та основні ознаки її класифікації в аналізі господарської діяльності. Система інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності. Інформація бухгалтерського обліку. Організаційно-інформаційна модель аналізу господарської діяльності.

Аналіз використання основних засобів підприємства. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами. Аналіз динаміки, якісного стану, інтенсивності та ефективності використання основних засобів. Аналіз використання виробничої потужності підприємства. Аналіз використання технологічного обладнання. Резерви збільшення випуску продукції, фондів віддачі та рентабельності основних засобів.

Аналіз трудових ресурсів підприємства. Методика аналізу трудових ресурсів. Аналіз забезпеченості підприємства кадрами. Аналіз динаміки, руху трудових ресурсів. Оцінка кваліфікації працівників. Аналіз використання робочого часу. Аналіз продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції. Аналіз фонду заробітної плати. Аналіз соціальної захищеності. Аналіз ефективності використання персоналу.

Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства. Методика аналізу матеріальних ресурсів. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними оборотними ресурсами. Аналіз динаміки, руху, якості, ефективності використання матеріальних ресурсів. Структурно-логічна модель системи факторного аналізу матеріаломісткості та матеріаловіддачі. Особливості аналізу матеріальних і трудових ресурсів.

Аналіз виробництва, реалізації і собівартості продукції промислових підприємств. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва, реалізації і собівартості промислової продукції. Методика аналізу організаційно-технічного рівня виробництва. Загальний аналіз обсягу виробництва і реалізації продукції. Аналіз якості продукції. Аналіз витрат на 1 грн реалізованої продукції. Аналіз собівартості.

Аналіз реалізації товарів і витрат підприємств торгівлі. Аналіз товарообороту в цілому, за видами, організаційними формами, методами торгівлі. Аналіз і оцінка впливу зовнішніх чинників на зміну товарообороту. Оцінка впливу внутрішніх чинників на зміну товарообороту. Загальний та факторний аналіз витрат. Аналіз складу, структури і динаміки витрат за видами діяльності та елементами.

Аналіз товарообороту і витрат підприємств ресторанного господарства. Аналіз товарообороту з реалізації продукції власного виробництва, покупних товарів і послуг. Аналіз рівномірності реалізації. Факторний аналіз товарообороту підприємств ресторанного господарства. Аналіз витрат та собівартості продукції підприємств ресторанного господарства.

Аналіз виробництва і собівартості продукції підприємств сільськогосподарства. Аналіз виробництва, реалізації і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств в умовах фінансової кризи. Аналіз природно-кліматичних умов діяльності сільськогосподарських підприємств. Аналіз використання земельних ресурсів. Аналіз

виробництва продукції рослинництва, тваринництва. Аналіз витрат і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств.

Аналіз виробництва і собівартості продукції капітального будівництва. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва і собівартості продукції капітального будівництва. Показники і зміст аналізу виконання плану капітальних вкладень та введення в дію основних засобів. Показники і зміст аналізу обсягу будівельно-монтажних робіт. Структурно-логічна модель. Аналіз собівартості будівельних і монтажних робіт на об'єктах капітального будівництва.

Аналіз виробництва та собівартості робіт і послуг автомобільного транспорту. Мета і завдання аналізу виробництва і собівартості робіт та послуг автомобільного транспорту. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва і собівартості робіт та послуг автомобільного транспорту. Аналіз перевезень. Показники використання транспортних засобів та їх аналіз. Факторний аналіз обсягу вантажообороту.

Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Аналіз обсягів, динаміки та структури експортних та імпорتنих операцій. Система показників аналізу зовнішньоекономічної діяльності. Індексний аналіз експортної (імпорتنної) продукції. Факторний аналіз обсягів реалізації та оцінка економічної ефективності експортної (імпорتنної) діяльності. Аналіз толінгових, міжнародних бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною. Аналіз конкурентоспроможності експортної продукції. Аналіз витрат зовнішньоекономічної діяльності.

Аналіз фінансових активів та фінансових зобов'язань банківських установ. Аналіз якості “кредитного портфеля”. Аналіз погашення позик, диверсифікації кредитних вкладень, аналіз доходності та ефективності кредитних операцій, валютних операцій. Аналіз “портфеля цінних паперів”. Аналіз вартості грошей. Аналіз інфляційного впливу. Аналіз власного капіталу та зобов'язань банку. Нормативи банківського капіталу. Оцінка доданої вартості та мультиплікатора капіталу.

Аналіз фінансового стану банківських установ. Методика аналізу фінансових результатів діяльності банку. Аналіз показників формування і розподілу чистого прибутку. Факторний аналіз чистого прибутку. Аналіз та оцінка рентабельності банку. Аналіз і оцінка фінансового потенціалу. Резерви збільшення прибутку. Інші показники ефективності діяльності.

Аналіз банківських ризиків. Визначення банківських ризиків та їх класифікація. Факторний аналіз кредитного ризику. Оцінка управління кредитними ризиками. Аналіз і оцінка управління валютним ризиком. Аналіз і оцінка інвестиційного ризику. Основні ризики інвестиційної діяльності. Порівняльний аналіз доходності різних видів цінних паперів. Ризик незбалансованої ліквідності. Аналіз процентного ризику банку.

Аналіз діяльності державного сектору. Методика аналізу мережі бюджетних установ. Система показників аналізу стану та розвитку мережі за відомчою підпорядкованістю бюджетних установ. Аналіз контингенту обслуговування та визначення рівня забезпеченості населення мережею установ. Методика аналізу обсягу діяльності бюджетної установи.

Аналіз використання матеріальних і трудових ресурсів установ державного сектору. Аналіз основних засобів і нематеріальних активів установ державного сектору за видами та соціально-економічними функціями. Аналіз інших необоротних матеріальних активів, малоцінних та швидкозношуваних предметів, предметів та матеріалів.

Розділ 3. АУДИТ

Сутність аудиторської діяльності та її складові. Історія розвитку аудита. Аудит та аудиторська діяльність. Професійна думка аудитора. Інтереси. Аудиторська фірма. Професійні організації аудиторів. Види аудиторських послуг. Завдання з надання впевненості та супутні послуги. Узгоджені процедури. Підготовка фінансової інформації. Спеціальні аудиторські завдання. Консультаційні послуги.

Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності в Україні. Загальнообов'язкові норми. Корпоративне регулювання аудита. Кодекс професійної етики аудиторів. Стандарти аудиторської діяльності. Контроль якості аудита. Обов'язковий та ініціативний аудит. Сертифікація аудиторів. Права, обов'язки та відповідальність.

Планування аудиту фінансової звітності. Процес планування аудита. Визначення стратегії аудита. Визначення ціни аудиторських послуг. Вивчення та оцінка систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. План, програма, меморандум аудиту.

Аудиторський ризик, суттєвість помилки та порядок їх визначення. Аудиторський ризик. Оцінка аудиторського ризику. Властивий ризик. Ризик контролю. Ризик невиявлення. Суттєвість. Способи розрахунку рівня суттєвості. Помилка та шахрайство.

Аудиторські докази та робоча документація. Аудиторські докази. Достатність і прийнятність аудиторських доказів. Використання роботи внутрішнього аудитора або експерта. Робочі документи. Аудиторський файл. Стандартизація робочих документів. Використання перехресних посилань, спеціальних символів.

Аудиторські процедури. Аудиторські процедури. Взаємозв'язок між процедурами і доказами. Основні типи аудиторських процедур. Тести контролю та по суті. Ротаційні тести та тести «слабких місць». Тести відсічення. Глибинні тести. Наскрізні та направлені. Тести на недооцінку та переоцінку. Аналітичні процедури.

Застосування вибіркового методу в аудиті. Вибірковий метод в аудиті. Генеральна сукупність. Стадії вибіркового дослідження. Обсяг

вибірки. Ризик вибірки. Стратифікація вибірки. Допустима та очікувана помилка. Відхилення у вибірці. Нестатистична вибірка.

Аудит елементів фінансової звітності. Процес перевірки елементів фінансової звітності. Критерії та параметри фінансової звітності. Основні компоненти фінансової звітності. Твердження фінансової звітності. Етапи аудита фінансової звітності. Основні процедури збору аудиторських доказів. Моделювання процесу перевірки елементів фінансової звітності.

Аудит грошових коштів, необоротних активів та запасів. Мета та завдання, цілі, твердження, джерела інформації аудита з грошовими коштами, необоротними активами та запасами. Послідовність перевірки. Оцінка системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. Розгляд пов'язаних областей обліку та статей звітності. Аудиторські процедури. Ризики. Аудиторські помилки. Робочі документи.

Аудит дебіторської та кредиторської заборгованості. Мета та завдання, цілі, твердження, джерела інформації аудита дебіторської та кредиторської заборгованості. Послідовність перевірки. Оцінка системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. Розгляд пов'язаних областей обліку та статей звітності. Аудиторські процедури. Ризики. Аудиторські помилки. Робочі документи.

Аудит власного капіталу та зобов'язань. Мета, завдання, цілі, твердження, джерела інформації аудита власного капіталу та зобов'язань. Послідовність перевірки. Оцінка системи обліку та внутрішнього контролю. Розгляд пов'язаних областей обліку та статей звітності. Аудиторські процедури. Ризики. Аудиторські помилки. Робочі документи.

Аудит доходів, витрат та формування фінансового результату. Мета та завдання, цілі, твердження, джерела інформації аудита доходів, витрат та формування фінансового результату. Послідовність перевірки. Оцінка системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. Розгляд пов'язаних областей обліку та статей звітності. Аудиторські процедури. Ризики. Аудиторські помилки. Робочі документи.

Узагальнення та реалізація результатів аудита. Аудиторські звіти. Аудиторський висновок. Форми висловлення аудиторської думки: немодифікована і модифікована аудиторська думка та її типи. Пояснювальні параграфи та з інших питань. Подальші події.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

До розділу 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Нормативно-правові акти

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій : Наказ М-ва

- фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-9
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: Наказ М-ва фінансів України від 10.01.2007 № 2. URL: uazakon.com/document/fpart03/idx03865
 3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів: Наказ М-ва фінансів України від 16.11.2009 № 1327. URL: minfin.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id=50098&cat_id=50097
 4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: Наказ М-ва фінансів України від 30.09.2003 № 561. URL: zakon.nau.ua/doc/?uid=1023.1226.0
 5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13
 6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ М-ва фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0860-99
 7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ М-ва фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00
 8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ М-ва України від 27.04.2000 № 92. URL: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00
 9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ М-ва фінансів України від 18.10.1999 № 242. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0750-99
 10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ М-ва фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0751-99
 11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: у ред. наказу М-ва фінансів України № 1591 від 09.12.2011. URL: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11
 12. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ М-ва фінансів України від 24.05.1998 № 88. URL: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG704.html
 13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14

Основний

14. Акімова Н.С., Говоруха О.О., Кирильєва Л.О., Євлаш Т.О. Бухгалтерський облік: навч. посібник.Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
15. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2019.520 с.
16. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік: підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.
17. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. К.: Алерта, 2017. 174 с.

Додатковий

18. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник для ВНЗ/ Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів.- 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Центр учб. літ., 2016. 424 с.
19. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посіб. - К.: Центр учб. літ., 2014. 600 с.

До розділу 2. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основний

1. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. Є.В. Мниха. – Київ: КНТЕУ, 2005. – 395 с.
2. Мних Є.В. Економічний аналіз : підручник / Є.В. Мних. – Київ : Знання, 2011. – 630 с.
3. Назарова К. О. Аналіз діяльності бюджетних установ: навч. посіб. / К. О. Назарова, Т. А. Кумченко; за заг. ред. Г. О. Кравченко. - К. : КНТЕУ, 2006. -208 с.

Додатковий

4. Болюх М.А., Заросило А.П. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ Навч. посіб. –К.: КНЕУ, 2008, -344 .
5. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. І.В. Сіменко. - К.: "Центр учбової літератури", 2013. - 384 с.
6. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / І.М.Парасій-Вергуненко, Г.А.Ямборко; за ред. проф. Л.М.Кіндрацької. – К.: КНЕУ, 2013 – 376 с.
7. Чмутова І.М. Аналіз банківської діяльності : навч. посіб. / І.М. Чмутова, Ю.С. Тисячна. – Харків : ХНЕУ, 2012. – 307 с.

До розділу 3. АУДИТ

Нормативно-правові акти

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України, затв. Постановою ВР України від 21.12.2017 р. № № 2258-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2258-19/page>.

Основний

2. *Аудит: підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько; за ред. Є.В. Мниха. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014.*
3. *Аудит: еволюція, потенціал, ефективність: монографія / К.О. Назарова. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015.*
4. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance and Related Services Pronouncements. 2016-2017 Edition. Volume I, II, III. – New York: International Auditing and Assurance Standards Board, International Federation of Accountants, 2018.

Додатковий

5. *Аудит: підручник / О.А. Петрик, В.О. Зотов, Б.В. Кудрицький та ін.; за заг. ред. проф. О.А. Петрик. – К.: КНЕУ, 2015.*
6. Грушко В.І. Аудит: підручник / В.І. Грушко, О.М. Брадул, В.А. Шепелюк, С.Б. Ільїна. – К.: Видавництво Ліра-К, 2019.
7. *Немченко В.В., Редько О.Ю. Аудит. Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012.*
8. Огійчук М.Ф. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. / М.Ф. Огійчук, І.І. Рагуліна, І.Т. Новіков. – Київ: Алерта, 2020.
9. *Фінансовий аудит: інформаційно-аналітичне забезпечення: монографія / [Є.В. Мних, С.В. Бардаш, К.О. Назарова, О.Л. Шерстюк, В.П. Белякова, В.П. Міняйло]; за ред. Є.В. Мниха. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015.*

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення. Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок згідно з вимогами програми вступного фахового випробування. Програма складається на основі фахових дисциплін освітнього ступеня «бакалавр».

2. Структура екзаменаційного білета. Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50 закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.